

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 13P/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822200724
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5822200724.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. E., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky - S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XXX/X, A. a otca - neuvedený, mal. dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, IČO: 30794536, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne o d n í m a mal. R. E., nar. XX.XX.XXXX zo starostlivosti matky S. E., nar. XX.XX.XXXX a n a r i a d ť u j e maloletému pobyt v zariadení E. pre deti a rodinu J., J. XXX, XXX XX J., najdlhšie po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.04.2022 sa navrhovateľ - ÚPSVaR Námestovo, domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd dočasne odníme mal. R. E., nar. XX.XX.XXXX zo starostlivosti matky a nariadi maloletému pobyt v E. pre deti a rodinu J..

2. V návrhu uviedol, že matka s mal. R. a starými rodičmi bývajú v domácom prostredí starých rodičov zo strany matky mal. dieťaťa, M. K. XXX/X, A.. Maloletý obýva spoločnú izbu s matkou a starým otcom mal. dieťaťa. Stará matka má vyčlenený priestor vo vedľajšej izbe. V domácnosti nie je udržiavaná čistota a hygiena na požadovanej úrovni. Mal. R. navštevuje predškolské zariadenia v obci A., do ktorého ho privádza matka, alebo starý otec v pravidelnom vyučovacom procese. Nakoľko bolo Okresným súdom Trenčín dňa 02.03.2020, pod sp. zn. 14Pc/17/2016 rozhodnuté o zapretí otcovstva k mal. R. E. zabezpečuje matka mal. dieťaťa: E. S., nar. XX.XX.XXXX starostlivosť pre mal. R. sama. V prípade potreby sú jej nápomocní starí rodičia zo strany matky. Navrhovateľ poukázal na to, že mal. R. je v starostlivosti pedopsychiatra V. B., má diagnostikovanú ADHD impulzívno-hyperaktívny typ pri nerovnomernom vývoji rozumových schopností s ťažkou dysláliou. Ďalej je vedený v neurologickej ambulancii V. M.. V minulosti bolo dieťa umiestnené na dobrovoľnom pobyte v CDR- N., v D. v období 06/2021, nakoľko bolo podozrenie z páchania pedofílie na maloletom dieťati, ktorého sa mal dopustiť starý otec maloletého. Po vyhodnotení a diagnostike mal. dieťaťa v CDR - N., D. bolo v závere výstupnej správy uvedené, že nebolo vnímané, že by mal. R. bol obeť E. zo strany starého otca M. C.. Matka pobyt v zariadení napokon dobrovoľne ukončila v mesiaci 08/2021 a vrátila sa do prostredia starého otca, v ktorom doteraz bývajú aj s mal. R. a starou matkou. Ďalej navrhovateľ uviedol, že u matky sa vo zvýšenej miere prejavuje požívanie alkoholických nápojov. Matke je poskytované sociálne poradenstvo zamerané na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o dieťa a je motivované k abstinencii požívania alkoholických nápojov. Matka navštevuje psychiatrickú ambulanciu V. H. a je nastavená na medikamentóznú liečbu, ktorú však neužíva, nakoľko je údajne matke po užití liekov nevoľno. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo - orgán SPODaSK rozhodol o uložení výchovného opatrenia „povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe.“. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.01.2022,

vykonávanie opatrení je v súčinnosti s CDR-J., pracovisko Námestovo. Oddelenie SPODaSK počas vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mal. R. počas rozhovoru so zamestnancom orgánu oddelenia SPODaSK uviedol, že „videl svoju matku a starého otca sa bozkávať a váľať v kuchyni po zemi.“ Pri konfrontácii s matkou, matka túto skutočnosť poprela a tvrdila, že starému otcovi masírovala len kĺb. Úroveň zabezpečovania starostlivosti o mal. dieťa je od tohto času intenzívnejšie monitorovaná. Počas vykonávania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí maloletého, mal. dieťa opäť v rozhovore upovedomilo zamestnanca orgánu oddelenia OSPODaSK na nevhodné správanie matky a starého otca a uviedlo: „Maminka bozkávala dedkovi pipík.“ Matka túto skutočnosť síce nepotvrdila, ani nevyvrátila. Uviedla, že intímny pomer so starým otcom nemala „iba ho tam hladila a uspokojila rukou“, nakoľko požili nejaký alkohol (6 pohárikov vodky a pivo). Mal. R. bol svedkom týchto skutočností, pretože sa v tom čase nachádzal v spoločnom priestore s matkou a starým otcom, čo potvrdila aj samotná matka mal. dieťaťa počas rozhovoru zamestnancovi. Nakoľko v domácnosti mal. dieťaťa má navrhovateľ podozrenie, že dochádza zo strany starého otca a matky k incestu, ktorého má byť svedkom mal. dieťa, oznámenie o tejto skutočnosti bolo postúpené Okresnej prokuratúre Námestovo, na základe čoho bolo v tejto veci začaté trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu, „Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže“ pod sp. zn. 1 Pn 126/22/5507-3. Na základe uvedených skutočností má navrhovateľ za to, že je potrebné, aby bolo v konaní nariadené neodkladné opatrenie.

3. Súd sa oboznámil s podaným návrhom, dôkazmi predloženými k návrhu, a to rozhodnutím ÚPSVaR Námestovo o uložení povinnosti zúčastniť sa na výchovnom programe alebo sociálnom programe č. NO1/OSPODSK/SPO/2022/1022, č.z. 2022/1711 zo dňa 04.01.2022, trestným oznámením zo dňa 25.03.2022, emailovou komunikáciou zo dňa 30.03.2022, záznamom z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 30.03.2022 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. ÚPSVaR Námestovo vydalo dňa 04.01.2022 rozhodnutie o uložení povinnosti zúčastniť sa na výchovnom programe alebo sociálnom programe č. NO1/OSPODSK/SPO/2022/1022, č.z. 2022/1711, v zmysle ktorého bolo mal. R. E., nar. XX.XX.XXXX a jeho matke S. E., nar. XX.XX.XXXX uložené výchovné opatrenie na obdobie šiestich mesiacov v rozsahu 60 hodín. Dôvodom vydania rozhodnutia bola skutočnosť, že u matky dochádza k nedostatočnej starostlivosti o dieťa, čím môže byť ohrozený priaznivý vývin mal. dieťaťa.

5. Z oznámenia Okresnej prokuratúry Námestovo č. 1 Pn 126/22/5507-3 zo dňa 25.03.2022 súd zistil, že dňa 18.03.2022 bolo prokuratúre doručené oznámenie navrhovateľa, ktoré bolo vyhodnotené ako trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu „Ohrozovanie mravnej výchovy mládeže“ podľa § 211 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Podľa § 198 ods. 1 Tr. poriadku bol navrhovateľ upovedomený, že trestné oznámenie bolo podľa § 198 ods. 1 Tr. poriadku odovzdané na priame vybavenie vyšetrovateľovi Okresného riaditeľstva PZ v Dolnom Kubíne, odbor kriminálnej polície.

6. Z emailovej komunikácie medzi pracovníčkou ÚPSVaR a riaditeľkou Centra pre deti a rodiny J. zo dňa 30.03.2022 mal súd preukázané, že mal. R. E. je prijatý do CDR J.

7. Navrhovateľ súdu predložil aj Záznam z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí zo dňa 10.03.2022 č. NO1/OSPODSK/SPO/2022/1022, č.z. 2022/92068 a Záznam z vykonania terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí dňa 30.03.2022 č. NO1/OSPODSK/SPO/2022/1022-275, č.z. 2022/109368.

8. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

15. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

16. Podľa čl. 5, prvá veta Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

17. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

18. Podľa § 37 ods. 5 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

19. Neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len ak sú splnené zákonné podmienky. Vydanie neodkladného opatrenia môže byť nariadené buď z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný súdom v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama osebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Neodkladné opatrenie neprejudikuje prípadný úspech, resp. neúspech v konaní o merite vecí. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne aj bez vylúču účastníkov konania.

20. Súd preskúmal návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia a dospel k záveru, že tento je dôvodný. Navrhovateľ potrebu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodňoval tým, že matka vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje a nezvláda starostlivosť o mal. R.. Z uvedeného dôvodu boli v rodine vykonávané opatrenia, počas ktorých došlo k podozreniu, že v domácnosti mal. dieťaťa dochádza zo strany starého otca maloletého a matky k incestu. Na základe týchto skutočností napokon navrhovateľ podal dňa 18.03.2022 na Okresnú prokuratúru Námestovo trestné oznámenie.

21. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že je v záujme mal. R., aby bol dočasne umiestnený v zariadení Centra pre deti a rodinu J.. Súd pri rozhodovaní o úprave práv a povinností k mal. deťom berie do úvahy najmä záujem mal. detí. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Naliehavá potreba dočasnej úpravy vyplýva predovšetkým zo správania matky, ktoré nezabezpečuje bezpečné prostredie pre maloletého, jeho zdravie a priaznivý vývoj. Matke bolo opakovane zo strany orgánu SPODaSK poskytované sociálne poradenstvo zamerané na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o mal. dieťa, ktoré súčasne spočíva aj v motivácii, aby matka prestala požívať alkoholické nápoje. Rovnako matke a mal. dieťaťu bolo uložené aj výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti zúčastniť sa na výchovnom programe alebo sociálnom programe. Uvedené kroky zo strany navrhovateľa však boli bezúspešné. Práve naopak, počas vykonávania opatrení v rodine mal. R., navrhovateľovi mal. dieťa prezradilo nevhodné správanie matky a starého otca mal., ktoré správanie matka nepoprela a z ktorého dôvodu bolo zo strany navrhovateľa podané aj trestné oznámenie. Je preto potrebné, s ohľadom na skutočnosť, že mal. obýva spoločnú izbu s matkou a starým otcom, aby bol mal. R. bezodkladne odňatý z tohto prostredia. Z uvedených dôvodov návrhu kolízneho opatrovníka v celom rozsahu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia a mal. dočasne umiestnil v zariadení Centra pre deti a rodinu J., J. XXX, XXX XX J..

22. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 357 písm. d) CSP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CSP).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku (CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.